

Herman Røytiön rahaston varojen käyttö muistiterveyden edistämiseen Pyhäjärvellä

Khall 10.02.2025 § 38
114/02.05.01.03/2025

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

Pyhäjärven kaupungin taseessa olevat toimeksiantojen pääomat sisältävät Røytiö Herman lahjoitusrahaston. Rahaston varoja käytetään kaupunginhallituksen 8.11.2010 päätöksen mukaisesti Pyhäjärven kaupungin ikääntyvien henkilöiden terveys- ja hoivapalveluihin. Kaupunginhallitus päättää varojen käytöstä sekä valvoo varojen käyttöä.

FINGER-tutkimus pyrkii ehkäisemään muistitoimintojen heikentymistä ikääntyneillä. Kyseinen tutkimus on osoittanut, että noudattamalla monipuolista elintapaohjelmaa voidaan parantaa ikääntyneiden kognitiivisia toimintoja ja ehkäistä muistitoimintojen heikentymistä. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos on laatinut tulosten pohjalta toimintamallin. Siihen kuuluu muistisairauden riskissä olevien tunnistaminen ja muistitoimintojen säilymisen tukeminen monipuolisella elintapaohjelmalla. Toimintamalli sisältää myös muistisairauden riskitestin.

MuistiTerve Pohjois-Suomi 2023–2025 -hankkeen tarkoituksena on edistää muistisairautta ennaltaehkäiseviä ja toimintakykyä parantavia toimia Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueilla asuvien 60–79-vuotiaiden muistisairauksien riskiryhmään kuuluvien henkilöiden keskuudessa. Tavoitteena on luoda yhdessä hyvinvointialueiden, kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa FINGER-tutkimukseen pohjautuva malli, joka jalkautetaan osaksi julkisia palveluita ryhmä- ja vapaaehtoistoimintaa kehittämällä.

Toimintamallissa sosiaali- ja terveyspalveluiden ammattihenkilöstö ohjaa muistisairauksien riskiryhmissä olevia mukaan ryhmätoimintaan, johon kuuluvat ravitsemusohjaus, liikuntaohjaus sekä kognitiivinen harjoittelu. Näistä ravitsemusohjaus on Pohteen vastuulla, kognitiivinen harjoittelu muistiyhdistyksen ja liikunta kunnan vastuulla. Pyhäjärvinen Suomenselän Muisti ry. on hankkeesta vastaava yhdistystoimija.

Hankkeen tavoitteet ovat yhteneväiset sekä Røytiön rahaston varojen käyttötarkoituksen että Pyhäjärven kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2022–2025 kanssa. Hyvinvointisuunnitelman painopisteitä ovat muun muassa myönteisten elintapojen ja terveyskäyttäytymisen tukeminen, kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistaminen järjestöyhteistyön kautta sekä aktiivinen yhteistyö hyvinvointialueen kanssa. Pyhäjärven väestöstä 37,6 prosenttia on yli 64-vuotiaita, ja muistisairausindeksi on selkeästi Pohjois-Pohjanmaan keskiarvoa korkeampi (140,8 / 116,7).

Pyhäjärven kaupungin liikuntapalvelut on valmistellut tarkoituksenmukaista yhteistyömallia. Sen mukaan kaupungin liikuntapalvelut organisoivat kohderyhmälle ohjattua kuntosaliharjoittelua yhteensä 10 kertaa keväällä ja 10 kertaa syksyllä. Lisäksi tehdään alku- ja lopputestit. Kaupunki järjestää kuntosaliohjaukset sekä testauksen ostopalveluna paikalliselta liikunta-alan yrittäjältä.

Yhteistyömallin toteuttamista varten on perusteltua, että MuistiTerve Pohjois-Suomi 2023–2025 -hankkeeseen osallistumisesta aiheutuneet kulut

(1.200 euroa) katetaan vuonna 2025 Herman Röytiön lahjoitusrahaston varoista. Kulut koostuvat palveluostosta.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kiviniemi Henrik
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää, että Pyhäjärven kaupunki osallistuu MuistiTerve Pohjois-Suomi -hankkeeseen. Hanke perustuu FINGER-toimintamalliin, jolla tuetaan ikääntyvien muisti- ja ajattelutoimintoja. Hankkeen kustannukset 1.200 euroa katetaan Herman Röytiön lahjoitusrahaston varoista.
Päätös	Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä oli paikalla asiantuntijana. Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.